

stævning i sager, hvor det allerede ved sagens anlæg er parternes ønske, at der skal foretages retsmægling.

Efter reglerne i retsplejelovens § 348, stk. 2, skal en stævning bl.a. indeholde sagsøgerens påstand, en udførlig fremstilling af de faktiske omstændigheder, hvorpå påstanden støttes og en angivelse af de dokumenter og andre beviser, som sagsøgeren agter at påberåbe sig. Retten påser af egen drift, om stævningen opfylder disse krav.

Retsplejerådet anfører, at foretagelse af retslige skridt, herunder navnlig anlæg af en sag ved domstolene har en række væsentlige retsvirkninger, herunder bl.a. afbrydelse af forældelsesfrister. De gældende krav i retsplejelovens § 348 om udfærdigelse af en stævning må ses i sammenhæng hermed.

Retsplejerådet finder ikke grundlag for at foreslå særlige regler for stævninger i sager, hvor det allerede ved sagens anlæg er parternes ønske, at der skal foretages retsmægling. Der er således efter Retsplejerådets opfattelse en risiko for at forrykke balancen mellem forskellige former for tvistløsning, der tilbydes henholdsvis indenretligt og udenretligt, hvis kravene til indledning af konfliktløsning ved domstolene lempe. Når kravet om, at der skal være tale om en sag, der verserer ved domstolene efter de sædvanlige regler herom, fastholdes, markeres der således en klarere grænse mellem den mægling, som udføres i tilknytning til domstolene og de former for mægling, der foretages udenretligt.

Retsplejerådet peger endvidere på, at fastholdelse af de almindelige krav til udfærdigelse af en stævning tillige sikrer, at behandlingen af en sag kan fortsætte – umiddelbart og uden indlevering af en ny stævning – ved domstolene, hvis det ikke lykkes at opnå en aftale gennem retsmæglingen.

Der henvises til betænkningen side 135-137.

3.2.3. Ud over kravet om, at der skal være tale om en verserende sag, er der ikke i betænkningen foreslået nogen tidsmæssig grænse for, på hvilket tidspunkt under sagen retsmægling kan indledes. Retsmægling vil således i princippet kunne indledes, indtil sagen er afgjort ved dom, eller på anden måde er afsluttet ved retten. Som det fremgår af pkt. 3.5 nedenfor, bør parterne dog efter Retsplejerådets opfattelse så tidligt som muligt i processen have lejlighed til at overveje retsmægling.

3.2.3. Justitsministeriet er enig i Retsplejerådets synspunkter og forslag, og lovforslaget er udformet i overensstemmelse hermed.

Der henvises til lovforslagets § 1, nr. 8 (forslag til retsplejelovens § 271), og bemærkningerne hertil.

3.3. Hvilke retter skal tilbyde retsmægling

3.3.1. Erfaringerne fra de byretter og den landsret, som har deltaget i forsøgsordningen med retsmægling, taler efter Retsplejerådets opfattelse for, at både byretterne og landsretterne bør omfattes af en permanent, landsdækkende ordning med retsmægling. Retsplejerådet henviser i den forbindelse til, at det bl.a. fremgår af evalueringen af forsøgsordningen, at antallet af ankesager, der ender med en aftale efter retsmægling, stort set svarer til den andel af sager i byretten, der ender med en aftale efter retsmægling.

Retsplejerådet anfører endvidere, at alle de større byretter, der er etableret den 1. januar 2007 med domstolsreformen, må forventes at kunne opfylde de nye krav, som håndteringen af retsmægling vil stille til domstolene. Særligt med hensyn til retten på Bornholm anfører Retsplejerådet, at selvom denne byret kun har én dommer, bør der også tilbydes retsmægling ved retten på Bornholm, da embedets andre domstolsjurister og advokater vil kunne fungere som retsmæglere, jf. nærmere pkt. 3.6 nedenfor.

Efter Retsplejerådets opfattelse bør Sø- og Handelsretten også omfattes af ordningen med retsmægling, da de sagstyper, der behandles i Sø- og Handelsretten, ofte vil være egnede til retsmægling.

Retsplejerådet anfører, at retsmægling formentlig meget sjældent kunne være aktuelt for Højesteret. Højesterets centrale opgave bør efter Retsplejerådets opfattelse være at sikre retsenheden i landet og at træffe afgørelse i sager, som rejser spørgsmål af generel betydning for retsanvendelsen og retsudviklingen eller i øvrigt er af væsentlig samfundsmæssig rækkevidde. Det er også alene sager af principiel karakter, der kan indbringes for Højesteret som anden instans uden særlig tilladelse. Efter Retsplejerådets opfattelse vil forsøg på at opnå en aftale gennem retsmægling ved Højesteret derfor hverken være nærliggende eller hensigtsmæssig i praksis.

Der henvises til betænkningen side 137-138.

3.3.2. Justitsministeriet er enig i Retsplejerådets synspunkter og forslag, og lovforslaget er udformet i overensstemmelse hermed.

Der henvises til lovforslagets § 1, nr. 8 (forslag til retsplejelovens § 271), og bemærkningerne hertil.

3.4. Hvilke sagstyper skal omfattes af retsmægling

3.4.1. Retsplejerådet anfører i betænkningen, at de fleste sagstyper i princippet kan være egnede til (rets)mægling, forudsat at parterne selv er rådige over den del af sagen, mæglingen skal omfatte. I det omfang parterne ikke selv er rådige over (dele af) en sag,